

Zaostřeno
... na výsledky!

www.focus-agency.cz

Závěrečná zpráva z výzkumu

Energie 2020 – část Uhelná energetika

leden 2020

Hnutí DUHA

⌋	Design výzkumu	3
⌋	Hlavní závěry	4
⌋	Detailní výsledky	6
⌋	Zdroje elektřiny	7
⌋	Podpora opatření na snížení cen energií za 10 let	17
⌋	Těžba a spalování uhlí pro výrobu elektřiny a tepla	20
⌋	Příloha – profil souboru	29

- ⌞ **Kvantitativní výzkum reprezentativní na populaci ČR ve věku 18 a více let.**
- ⌞ **Nástroj sběru dat:** dotazník obsahuje 9 otázek.
- ⌞ **Termín sběru:** 6. – 24. prosince 2019.
- ⌞ **Velikost výběrového souboru:** 1006 respondentů.
- ⌞ **Metoda pořízení výběrového souboru:** kvótní výběr.
- ⌞ **Interval spolehlivosti:** max. $\pm 3,1$ % na hladině významnosti 95%.
- ⌞ **Metoda sběru dat:** face to face rozhovory vyškolených tazatelů s respondenty zaznamenávané do elektronických dotazníků (CAPI). Rozhovory probíhaly v domácnostech respondentů.
- ⌞ **Kontrola sběru dat:** v souladu s pravidly kodexu Esomar.
- ⌞ **Zpracování dat:** v IBM SPSS a Q research software.
- ⌞ **Poznámka ke zpracování:** Odpovědi jsou porovnány dle sociodemografických charakteristik respondentů a případně u některých témat i dle samotných zjišťovaných otázek (např. osobní využití obnovitelných zdrojů energie).

Hnutí DUHA

HLAVNÍ ZÁVĚRY

HLAVNÍ ZÁVĚRY

Hnutí DUHA

Nejvíce preferované zdroje elektřiny v ČR:

- malé a velké **vodní elektrárny**,
- **sluneční a větrné elektrárny**,
- o něco méně preferované jsou **bioplynové elektrárny**.

Nejméně preferované zdroje elektřiny v ČR:

- **uhelné elektrárny**.

Nejednoznačně preferované zdroje elektřiny v ČR:

- **jaderné a plynové elektrárny**.

S postupným ukončením spalování uhlí pro výrobu elektřiny a tepla souhlasí:

60 % respondentů *% určitě a spíše ano*

Podporovaná opatření na snížení ceny energie za 10 let:

- **využívání obnovitelných zdrojů energie**,
- **úspory energií**,
- **zateplování budov**.

Nejméně vhodná opatření na snížení ceny energie za 10 let:

- **zajištění dostatku uhlí**,
- **podpora stavby nových jaderných reaktorů**.

Hnutí DUHA

DETAILNÍ VÝSLEDKY

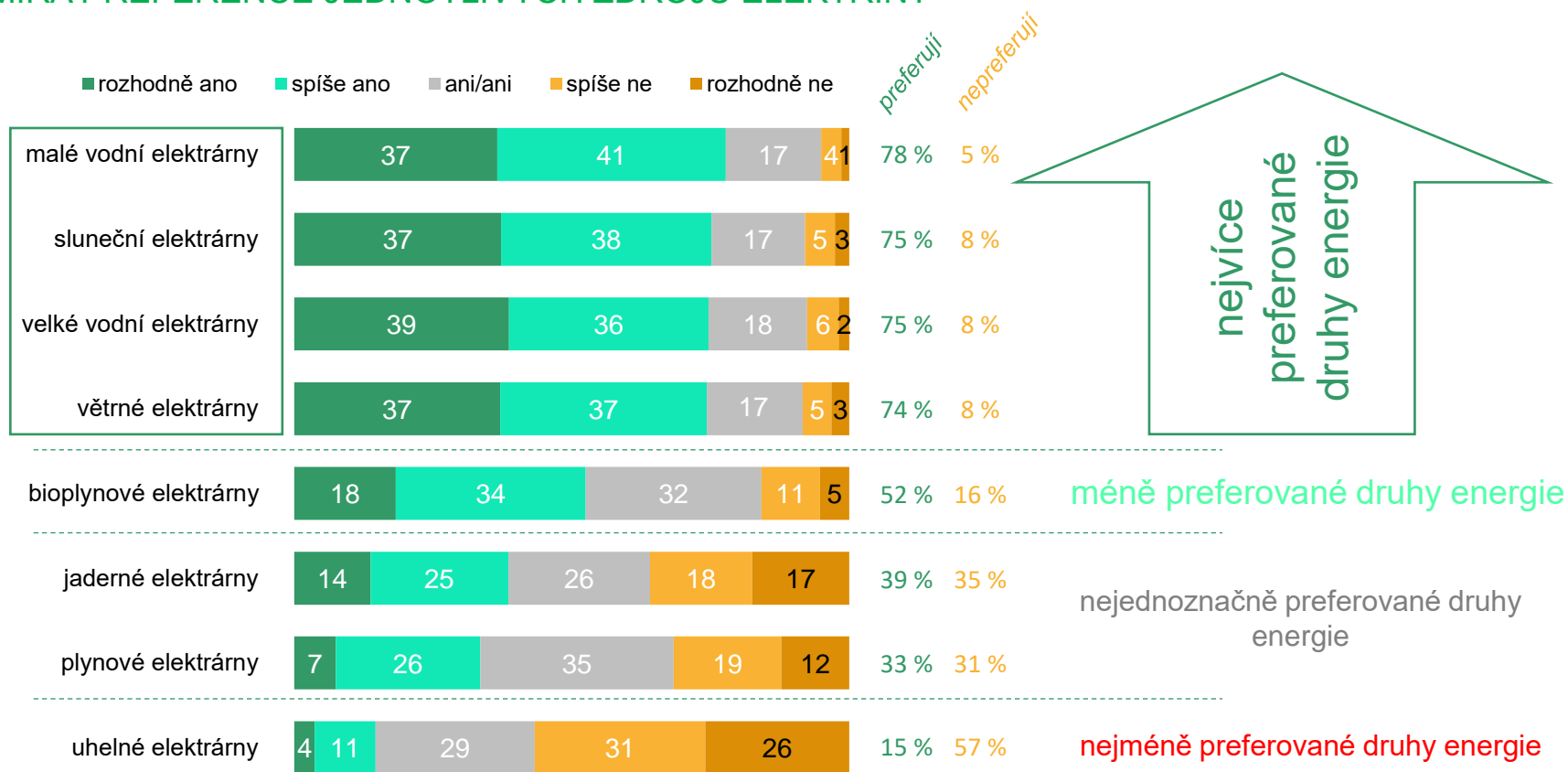

- ◊ Hned na úvod dotazníku měli dotázaní posoudit preferenci jednotlivých zdrojů elektřiny v ČR. Mezi nejvíce preferované druhy energie patří:
 - ◊ malé a velké **vodní elektrárny** (78 % rozhodně či spíše preferuje; respektive 75 %),
 - ◊ **sluneční a větrné elektrárny** (75 %; respektive 74 %).
- ◊ O něco méně jsou preferovány **bioplynové elektrárny** (52 % dotázaných preferuje).
- ◊ Nejednoznačně preferované druhy energií jsou: jaderné elektrárny a plynové elektrárny (*podíl osob, které je preferují, je podobný jako podíl osob, které je nepreferují*).
- ◊ Vůbec **nejméně preferovány jsou uhelné elektrárny**: příznivě je vnímá pouze 15 % dotázaných, zatímco 57 % je nepreferuje (rozhodně či spíše).
- ◊ Jednotlivé druhy energií preferují odlišné sociodemografické skupiny osob.
 - ◊ Např. **malé vodní elektrárny, větrné elektrárny a bioplynové elektrárny** více preferují lidé s vysokoškolským vzděláním, zejména ve věku 45 – 54 let, pracující na středních řídicích pozicích či jsou majiteli menších podniků nebo jde o osoby v domácnosti, lidé z rodin s vyššími příjmy domácnosti.
 - ◊ V případě větrné a bioplynové elektrárny se přidávají i lidé ve věku 25 - 34 let. Zatímco **jaderné elektrárny** preferují častěji muži, vysoce kvalifikovaní odborníci či majitelé větších firem, lidé s vyšším socioekonomickým statutem, bydlící v rodinných domech a spíše na vesnicích.

Preferované zdroje elektřiny pro ČR

„Jaký máte názor na zdroje elektřiny v České republice? Které ze zdrojů byste preferovali?“ (q1)

MÍRA PREFERENCE JEDNOTLIVÝCH ZDROJŮ ELEKTŘINY

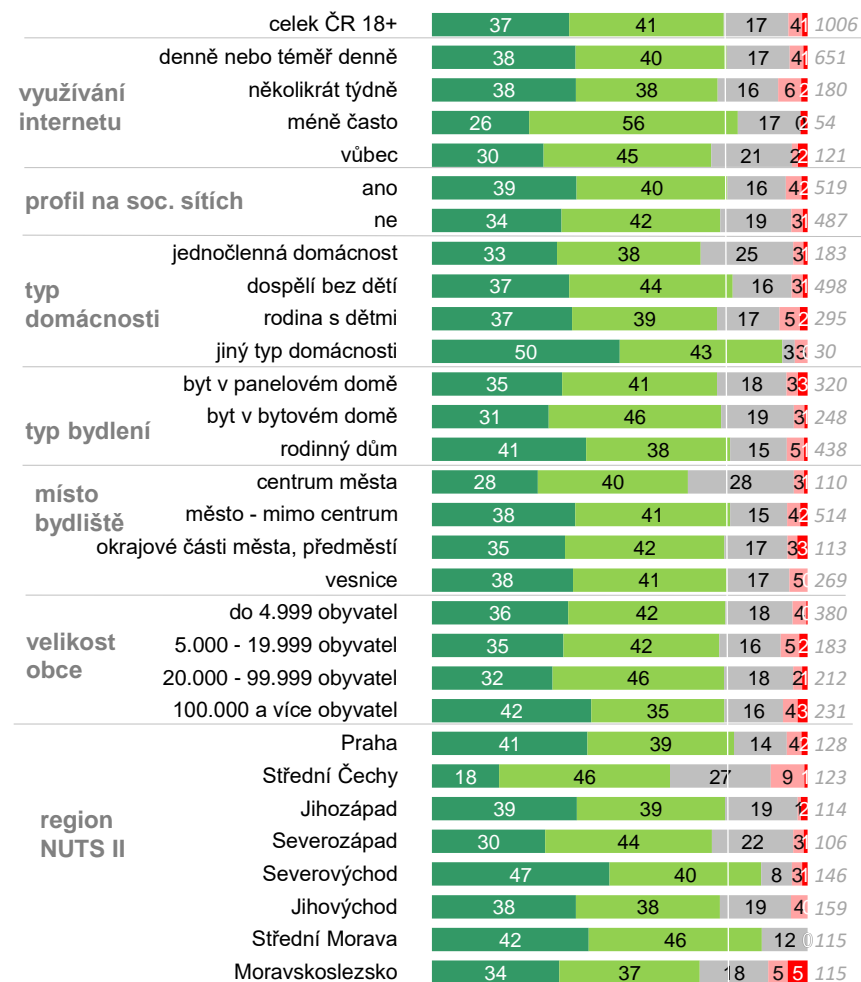
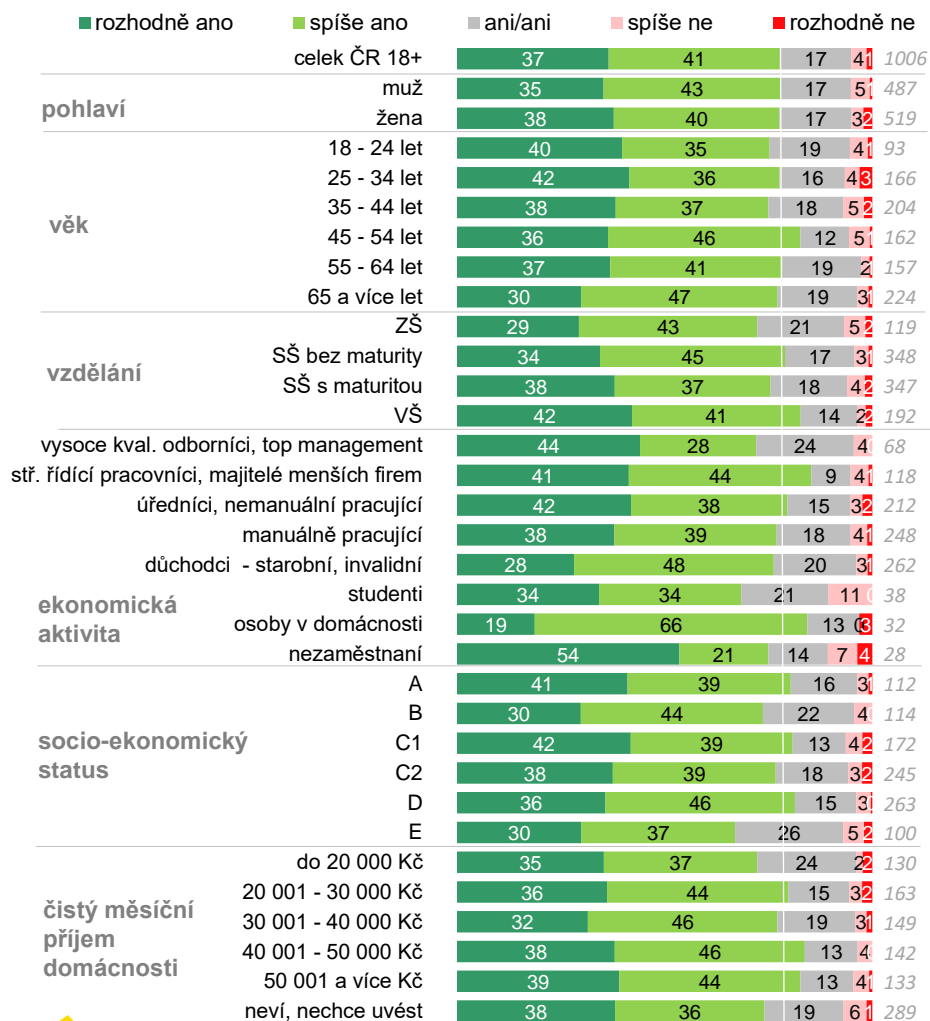
v %, N = 1006; repre ČR 18+

součet rozhodně a spíše; v %

Preferované zdroje elektřiny: *malé vodní elektrárny* dle sociodemografických charakteristik

Hnutí DUHA

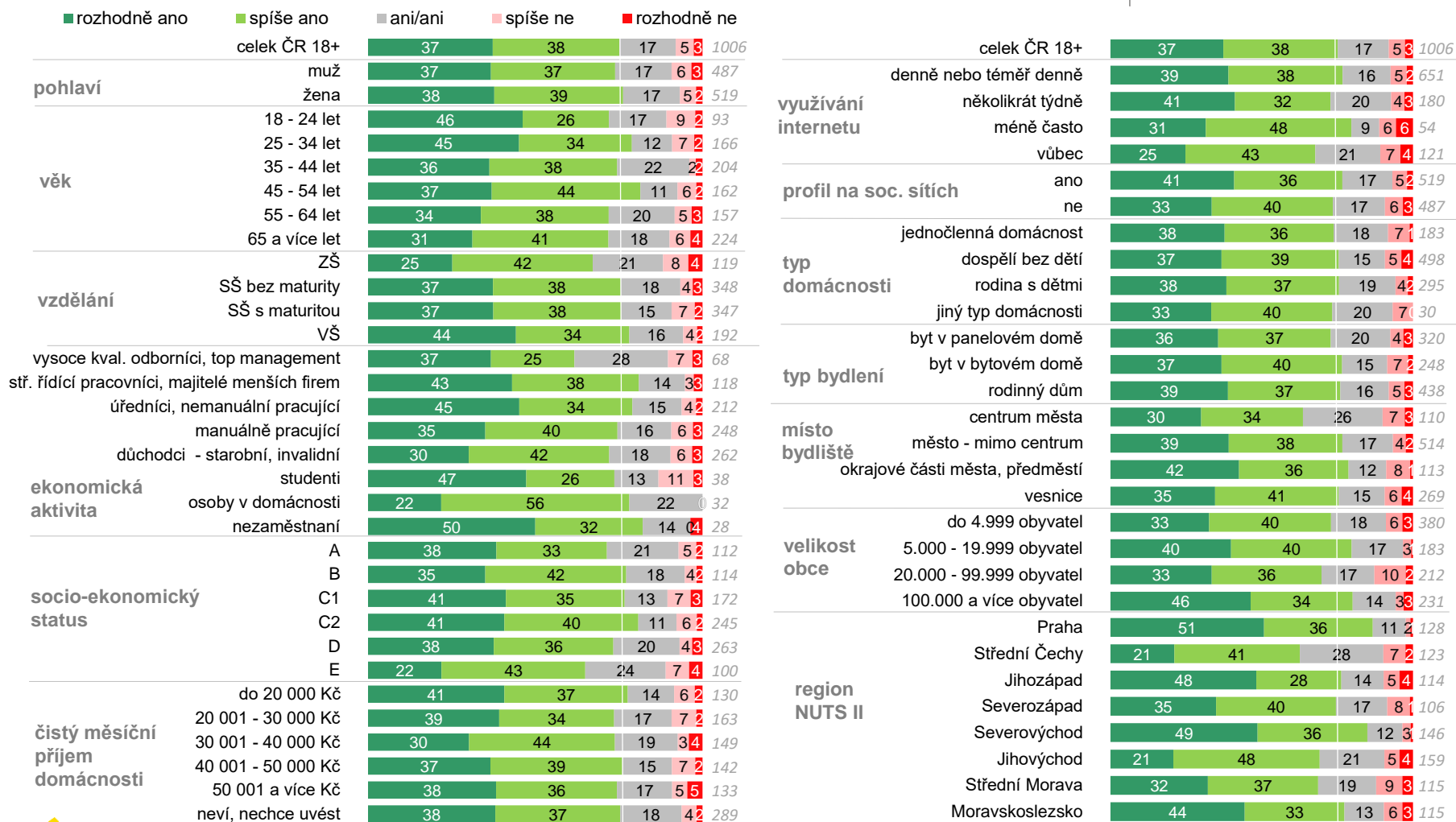

v %, N = 1006, repre ČR 18+

Preferované zdroje elektřiny: *sluneční elektrárny* dle sociodemografických charakteristik

Hnutí DUHA

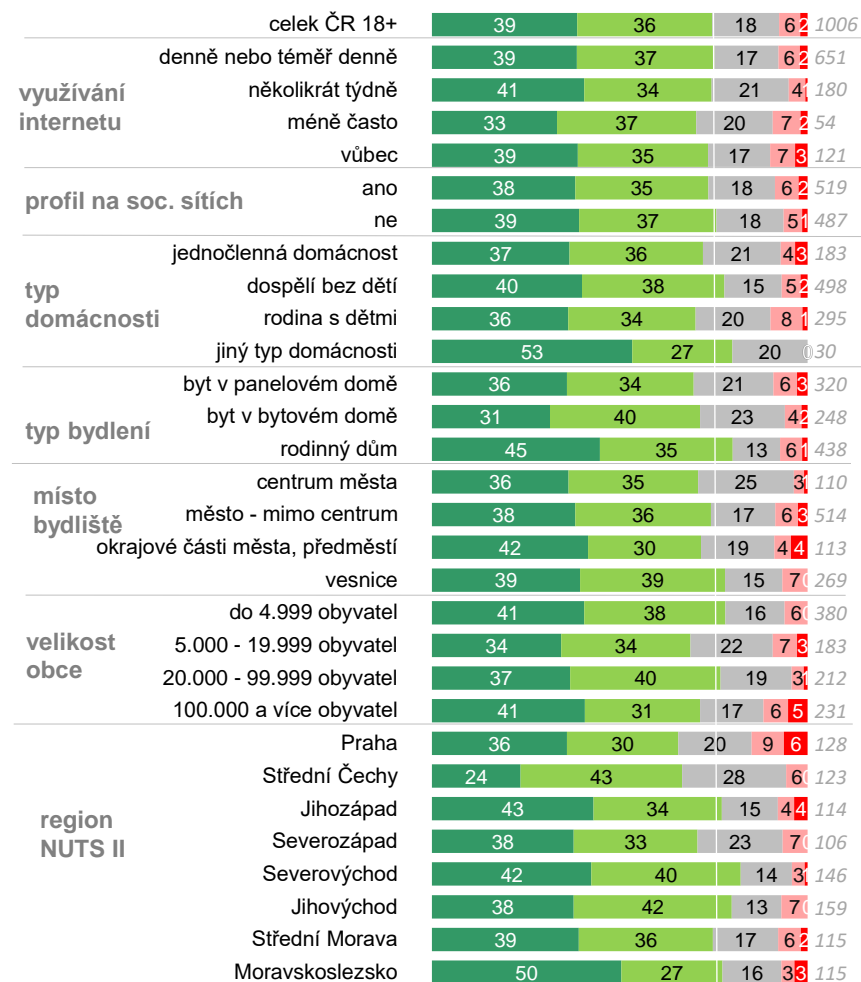
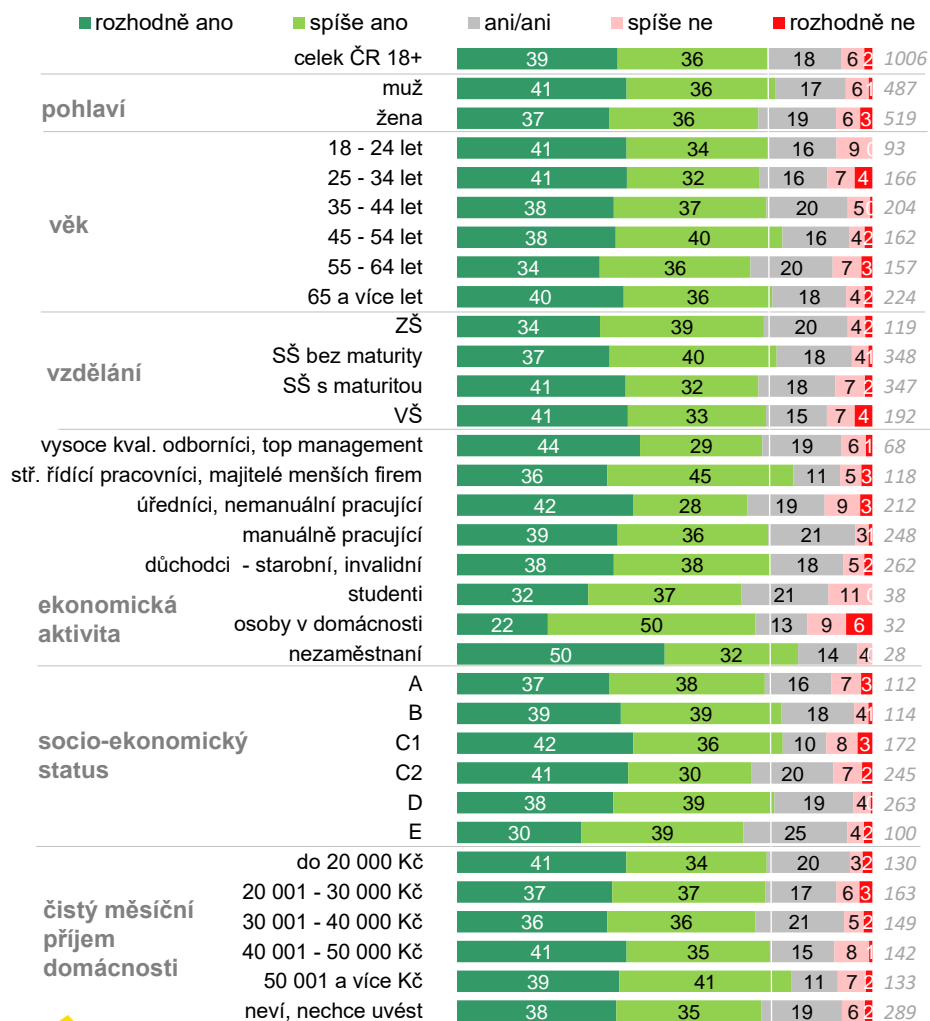

v %, N = 1006, repre ČR 18+

Preferované zdroje elektřiny: velké vodní elektrárny dle sociodemografických charakteristik

Hnutí DUHA

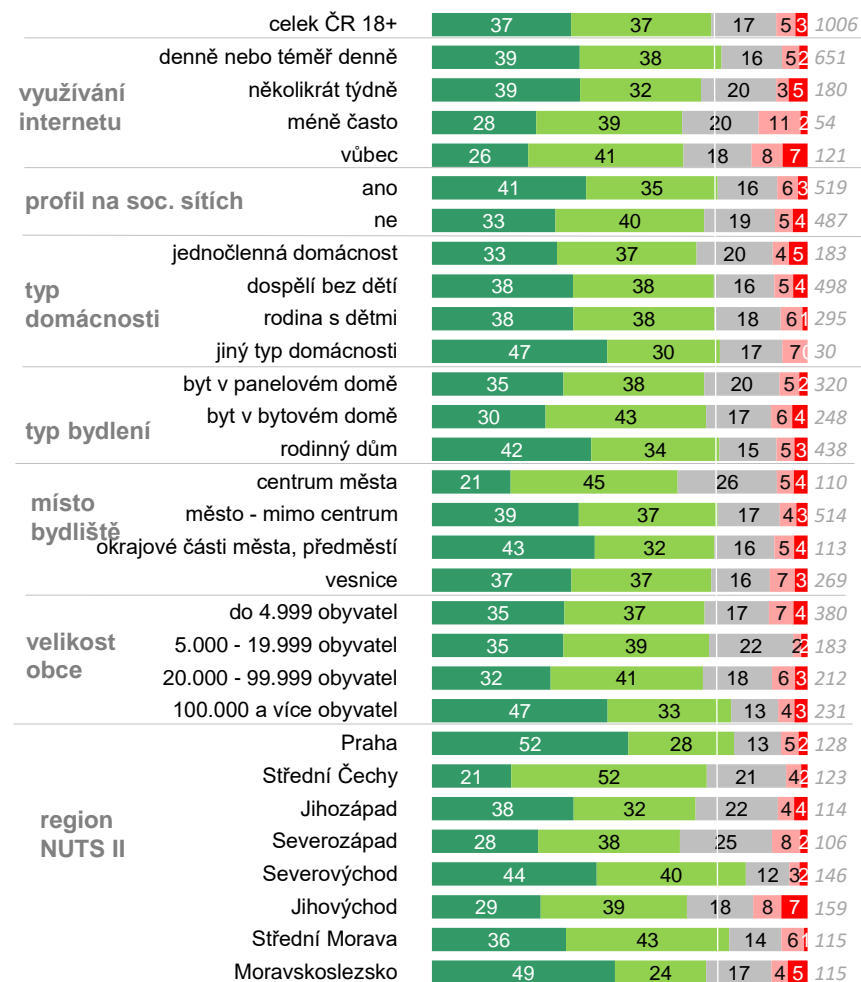
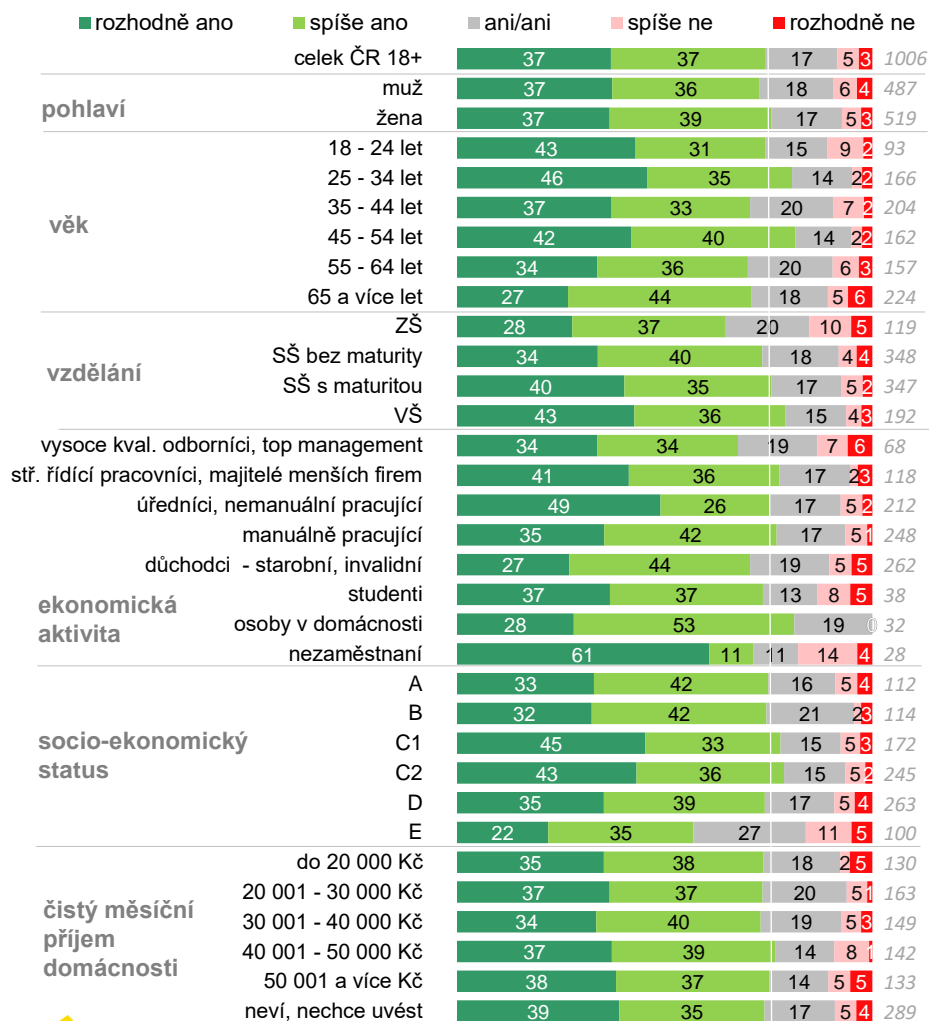

v %, N = 1006, repre ČR 18+

Preferované zdroje elektřiny: větrné elektrárny dle sociodemografických charakteristik

Hnutí DUHA

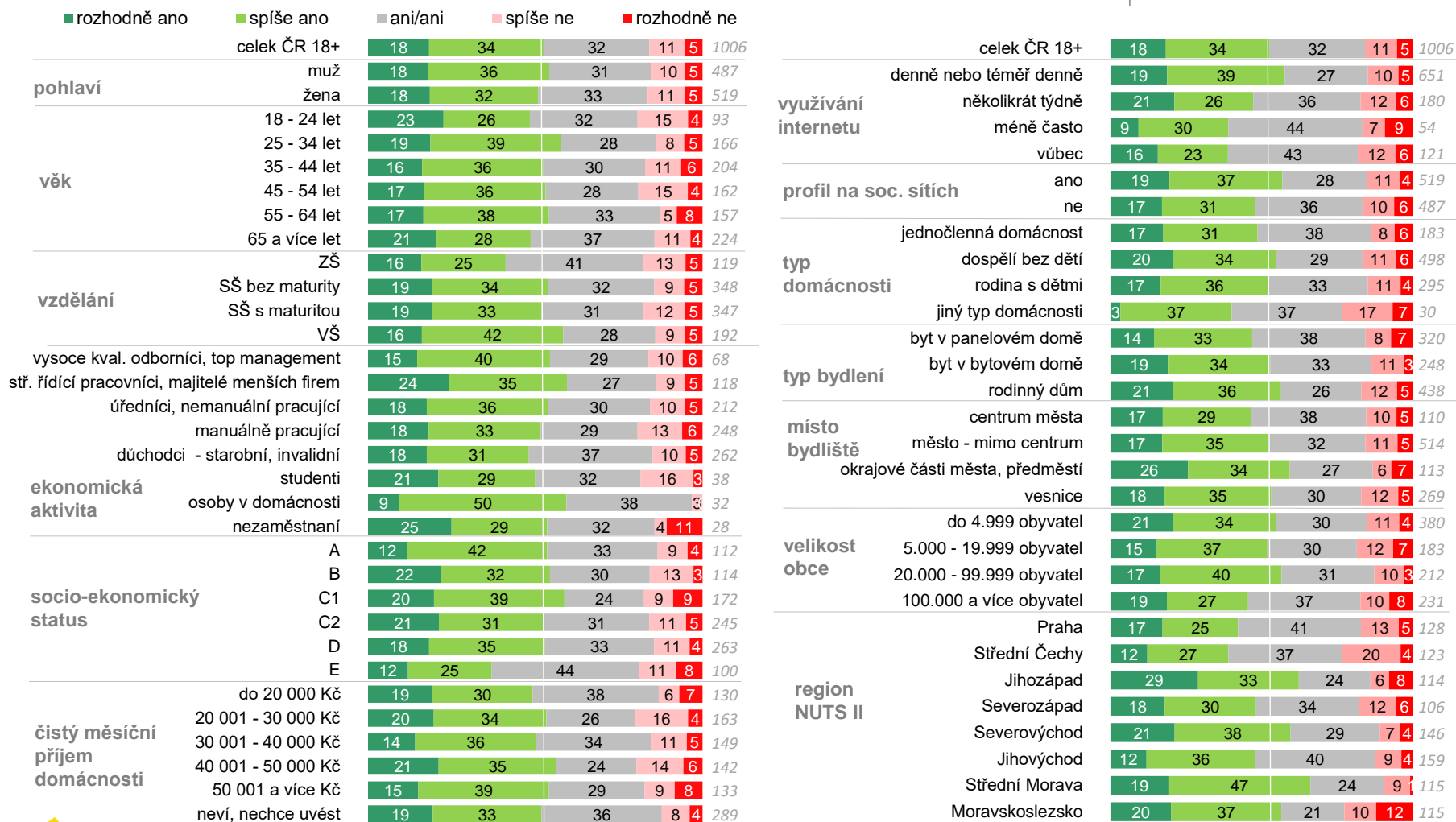

v %, N = 1006, repre ČR 18+

Preferované zdroje elektřiny: *bioplynové elektrárny* dle sociodemografických charakteristik

Hnutí DUHA

v %, N = 1006, repre ČR 18+

Preferované zdroje elektřiny: *jaderné elektrárny* dle sociodemografických charakteristik

Hnutí DUHA

		rozhodně ano	spíše ano	ani/ani	spíše ne	rozhodně ne		
		celek ČR 18+					1006	
pohlaví	muž	17	26	26	16	15	487	
	žena	11	24	25	20	20	519	
věk	18 - 24 let	9	23	25	22	23	93	
	25 - 34 let	14	19	25	17	23	166	
	35 - 44 let	13	25	26	18	17	204	
	45 - 54 let	15	27	26	17	15	162	
	55 - 64 let	12	29	27	19	13	157	
	65 a více let	16	25	24	18	17	224	
vzdělání	ZŠ	3	30	29	21	16	119	
	SŠ bez maturity	14	26	26	18	16	348	
	SŠ s maturitou	16	22	25	19	18	347	
	VŠ	16	23	24	17	20	192	
ekonomická aktivita	vysoce kval. odborníci, top management	24	25	21	13	18	68	
	stř. řídicí pracovníci, majitelé menších firem	14	22	28	22	15	118	
	úředníci, nemanuální pracující	12	22	29	18	19	212	
	manuálně pracující	13	29	24	16	18	248	
	důchodci - starobní, invalidní	15	26	24	18	17	262	
	studenti	11	26	21	18	24	38	
socio-ekonomický status	osoby v domácnosti	13	16	38	28	6	32	
	nezaměstnaní	7	14	21	25	32	28	
čistý měsíční příjem domácnosti	A	20	24	24	13	19	112	
	B	18	25	25	18	14	114	
	C1	14	24	22	21	19	172	
	C2	13	23	23	20	21	245	
	D	13	25	27	19	16	263	
region NUTS II	E	5	30	37	15	13	100	
	do 20 000 Kč	8	27	24	23	18	130	
	20 001 - 30 000 Kč	13	26	26	19	15	163	
	30 001 - 40 000 Kč	15	28	23	20	14	149	
	40 001 - 50 000 Kč	17	23	29	17	15	142	
velikost obce	50 001 a více Kč	12	20	30	20	18	133	
	neví, nechce uvést	15	25	24	15	21	289	
využívání internetu	celek ČR 18+	14	25	26	18	17	1006	
	denně nebo téměř denně	15	25	25	18	18	651	
	několikrát týdně	11	25	27	18	19	180	
	méně často	11	22	22	30	15	54	
	vůbec	11	27	30	17	16	121	
	profil na soc. sítích	ano	13	24	25	20	17	519
		ne	14	25	26	17	18	487
	typ domácnosti	jednočlenná domácnost	9	26	25	20	20	183
		dospělí bez dětí	16	24	26	18	16	498
		rodina s dětmi	14	24	25	18	19	295
typ bydlení	jiný typ domácnosti	7	37	23	27	7	30	
	byť v panelovém domě	15	25	25	16	19	320	
	byť v bytovém domě	11	19	28	23	19	248	
místo bydliště	rodinný dům	14	28	24	18	16	438	
	centrum města	13	19	37	20	11	110	
	město - mimo centrum	13	25	25	18	20	514	
	okrajové části města, předměstí	12	24	28	15	20	113	
region NUTS II	vesnice	16	28	22	20	14	269	
	do 4.999 obyvatel	13	28	26	19	14	380	
	5.000 - 19.999 obyvatel	11	24	21	22	22	183	
	20.000 - 99.999 obyvatel	18	22	33	17	9	212	
region NUTS II	100.000 a více obyvatel	13	23	23	14	27	231	
	Praha	14	20	20	16	30	128	
	Střední Čechy	15	24	25	20	15	123	
	Jihozápad	19	22	20	17	22	114	
	Severozápad	9	22	26	29	13	106	
	Severovýchod	10	24	27	25	14	146	
	Jihovýchod	21	30	25	11	13	159	
Střední Morava	7	29	31	21	12	115		
Moravskoslezsko	12	27	29	10	22	115		

v %, N = 1006, repre ČR 18+

Preferované zdroje elektřiny: *plynové elektrárny* dle sociodemografických charakteristik

Hnutí DUHA

	rozhodně ano	spíše ano	ani/ani	spíše ne	rozhodně ne	
						celek ČR 18+
	7	26	35	19	12	1006
pohlaví						muž
	10	28	33	18	11	487
						žena
	5	24	36	21	13	519
věk						18 - 24 let
	9	23	35	20	13	93
						25 - 34 let
	4	23	37	22	14	166
						35 - 44 let
	5	30	35	17	12	204
					45 - 54 let	
	9	19	33	25	13	162
						55 - 64 let
	8	25	37	18	12	157
						65 a více let
	10	31	33	16	10	224
vzdělání						ZŠ
	8	27	32	19	13	119
						SŠ bez maturity
	9	27	33	19	12	348
						SŠ s maturitou
	6	25	35	22	12	347
						VŠ
	7	24	40	16	13	192
ekonomická aktivita						vysoce kval. odborníci, top management
	10	31	35	16	7	68
						stř. řídicí pracovníci, majitelé menších firem
	6	28	40	18	9	118
						úředníci, nemanuální pracující
	7	23	39	17	14	212
						manuálně pracující
	8	27	27	21	17	248
						důchodci - starobní, invalidní
	8	30	34	18	11	262
					studenti	
	11	16	39	26	8	38
					osoby v domácnosti	
	13	56	28	3	32	
					nezaměstnaní	
	7	25	25	29	14	28
socio-ekonomický status						A
	5	25	43	15	12	112
						B
	10	28	33	25	4	114
						C1
	8	30	30	18	14	172
					C2	
	7	22	34	21	15	245
					D	
	8	26	35	20	11	263
					E	
	7	26	37	15	15	100
čistý měsíční příjem domácnosti						do 20 000 Kč
	6	27	36	18	12	130
						20 001 - 30 000 Kč
	10	28	29	20	13	163
						30 001 - 40 000 Kč
	5	28	38	19	10	149
					40 001 - 50 000 Kč	
	6	27	28	25	13	142
					50 001 a více Kč	
	4	30	31	21	14	133
					neví, nechce uvést	
	10	21	41	16	11	289

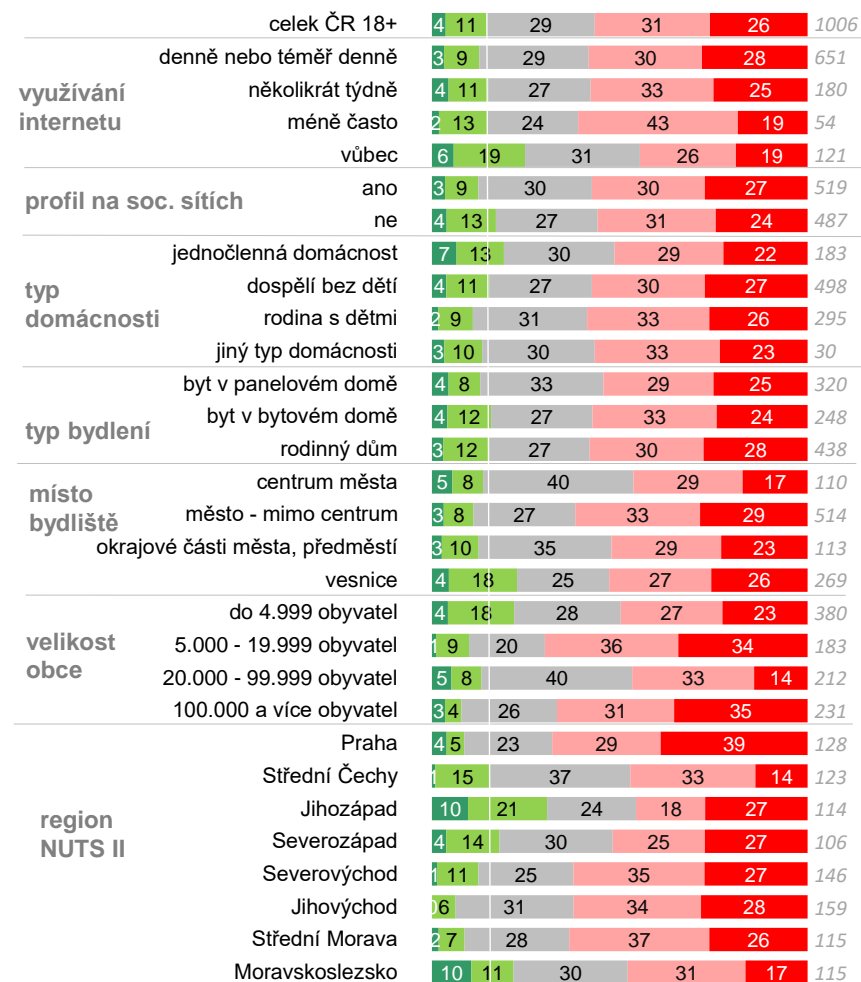
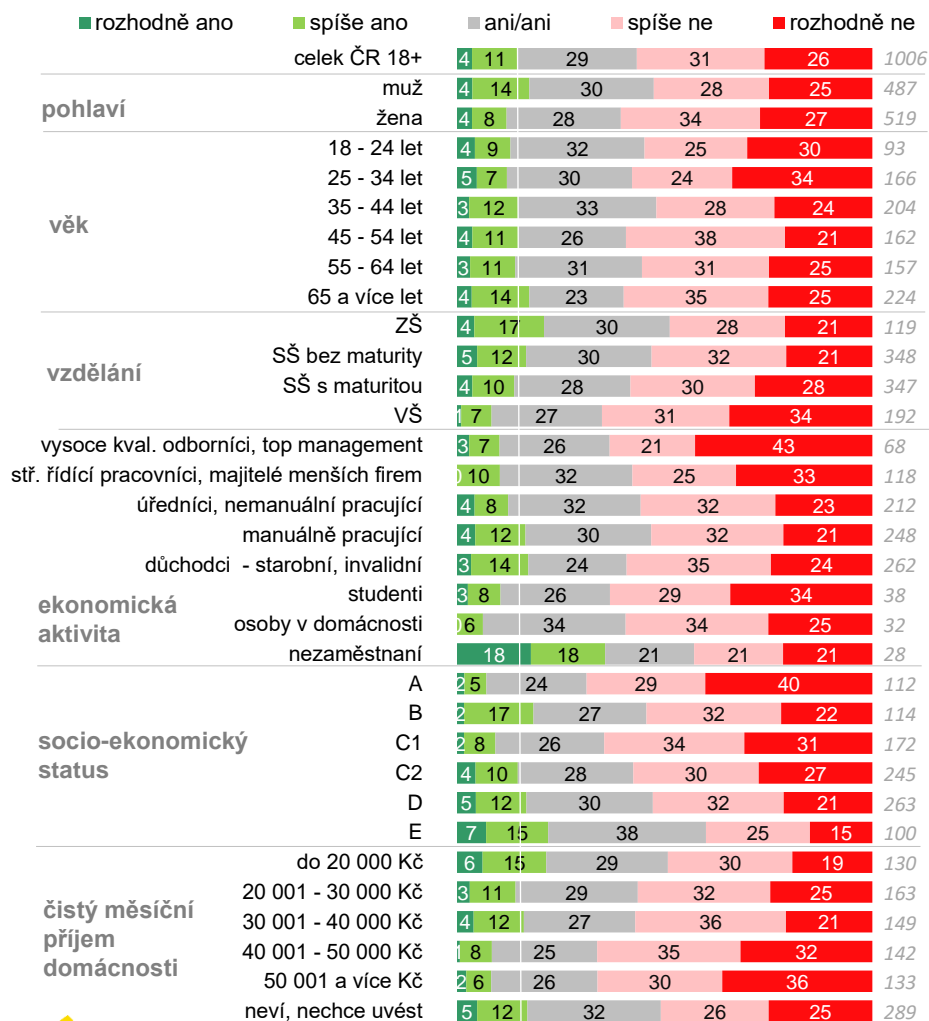
	rozhodně ano	spíše ano	ani/ani	spíše ne	rozhodně ne	
						celek ČR 18+
	7	26	35	19	12	1006
využívání internetu						denně nebo téměř denně
	7	25	36	20	12	651
						několikrát týdně
	8	28	33	19	12	180
						méně často
	7	24	35	19	15	54
						vůbec
	8	30	33	18	11	121
profil na soc. sítích						ano
	7	26	35	21	12	519
						ne
	8	26	34	18	13	487
typ domácnosti						jednočlenná domácnost
	7	25	40	16	11	183
						dospělí bez dětí
	8	28	32	19	14	498
					rodina s dětmi	
	7	24	36	22	11	295
						jiný typ domácnosti
	7	27	50	17	30	
typ bydlení						byt v panelovém domě
	7	24	37	18	14	320
						byt v bytovém domě
	6	27	34	21	11	248
						rodinný dům
	8	27	34	20	11	438
místo bydliště						centrum města
	5	24	45	18	9	110
						město - mimo centrum
	9	25	33	19	14	514
					okrajové části města, předměstí	
	8	27	39	16	11	113
						vesnice
	6	29	33	21	10	269
velikost obce						do 4.999 obyvatel
	7	29	35	19	10	380
						5.000 - 19.999 obyvatel
	6	22	36	22	14	183
					20.000 - 99.999 obyvatel	
	10	33	30	18	8	212
						100.000 a více obyvatel
	7	18	39	18	18	231
region NUTS II						Praha
	9	20	35	21	15	128
						Střední Čechy
	9	29	24	26	12	123
						Jihozápad
	6	26	30	15	23	114
					Severozápad	
	7	29	33	17	14	106
					Severovýchod	
	8	22	40	23	6	146
					Jihovýchod	
	6	25	43	17	9	159
					Střední Morava	
	10	31	38	15	6	115
					Moravskoslezsko	
	5	28	31	20	16	115

v %, N = 1006, repre ČR 18+

Preferované zdroje elektřiny: *uhelné elektrárny* dle sociodemografických charakteristik

Hnutí DUHA

v %, N = 1006, repre ČR 18+

PODPORA OPATŘENÍ NA SNÍŽENÍ CEN ENERGIÍ ZA 10 LET

Hnutí DUHA

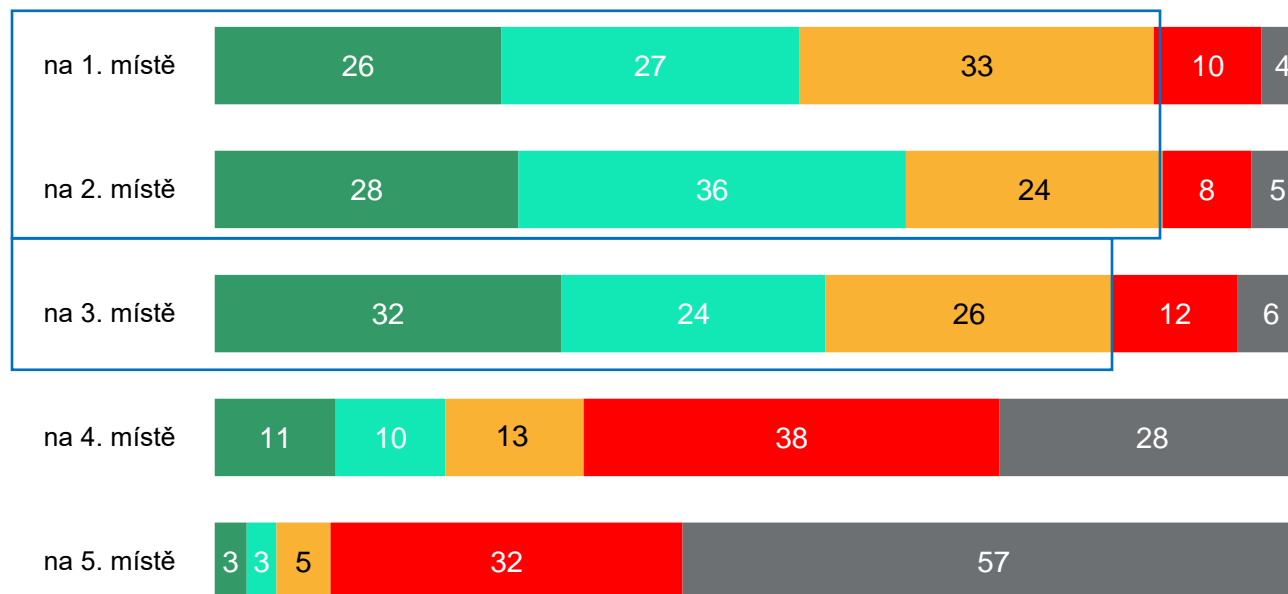
- ⌋ Z předložených opatření by stát měl podporovat zejména právě využívání obnovitelných zdrojů energie (nejčastěji uvedeno na 1. místě), aby za 10 let dosáhl snížení ceny pro koncového uživatele.
- ⌋ Dále by se měl zaměřit na úspory energií (nejčastěji uvedeno na 2. místě) a zateplování domů (nejčastěji uvedeno na 3. místě). V průměrném hodnocení jsou tato opatření hodnocena podobně a oproti zbývajícím dvěma možnostem výrazně upřednostňována.
- ⌋ Naopak jako nejméně vhodné opatření k budoucímu snížení cen energií je považována jednak výstavba nových jaderných reaktorů a vůbec nejméně vhodné je zajištění dostatku uhlí.
- ⌋ Každý desátý dotázaný (cca 12 % respondentů) uvedl, že stát by neměl dělat nic a ponechat energetiku volnému trhu.

Preferovaná podpora státu za nižší cenu energie za 10 let

„Co by podle Vás měl stát udělat pro to, abyste za 10 let platili méně za energii? Předložím vám 5 možných variant toho, co by stát v této oblasti mohl udělat, varianty seřadíte podle toho, do jaké míry je preferujete.“ (q6)

PREFEROVANÁ PODPORA STÁTU ZA NIŽŠÍ CENU ENERGIE

- pomáhat zateplit domy
- podporovat úspory energií
- podporovat využívání obnovitelných zdrojů energie
- podporovat stavbu nových jaderných reaktorů
- zajistit dostatek uhlí

Z uvedeného pořadí preference jednotlivých opatření plyne, že veřejnost nevidí přínos v podpoře jaderné a uhelné energie jakožto cesty za nižší cenou energií.

12 % dotázaných uvedlo, že by stát neměl dělat nic.

v %, N = 883; posoudili pořadí uvedených kritérií; neuvedli, že by stát neměl dělat nic.

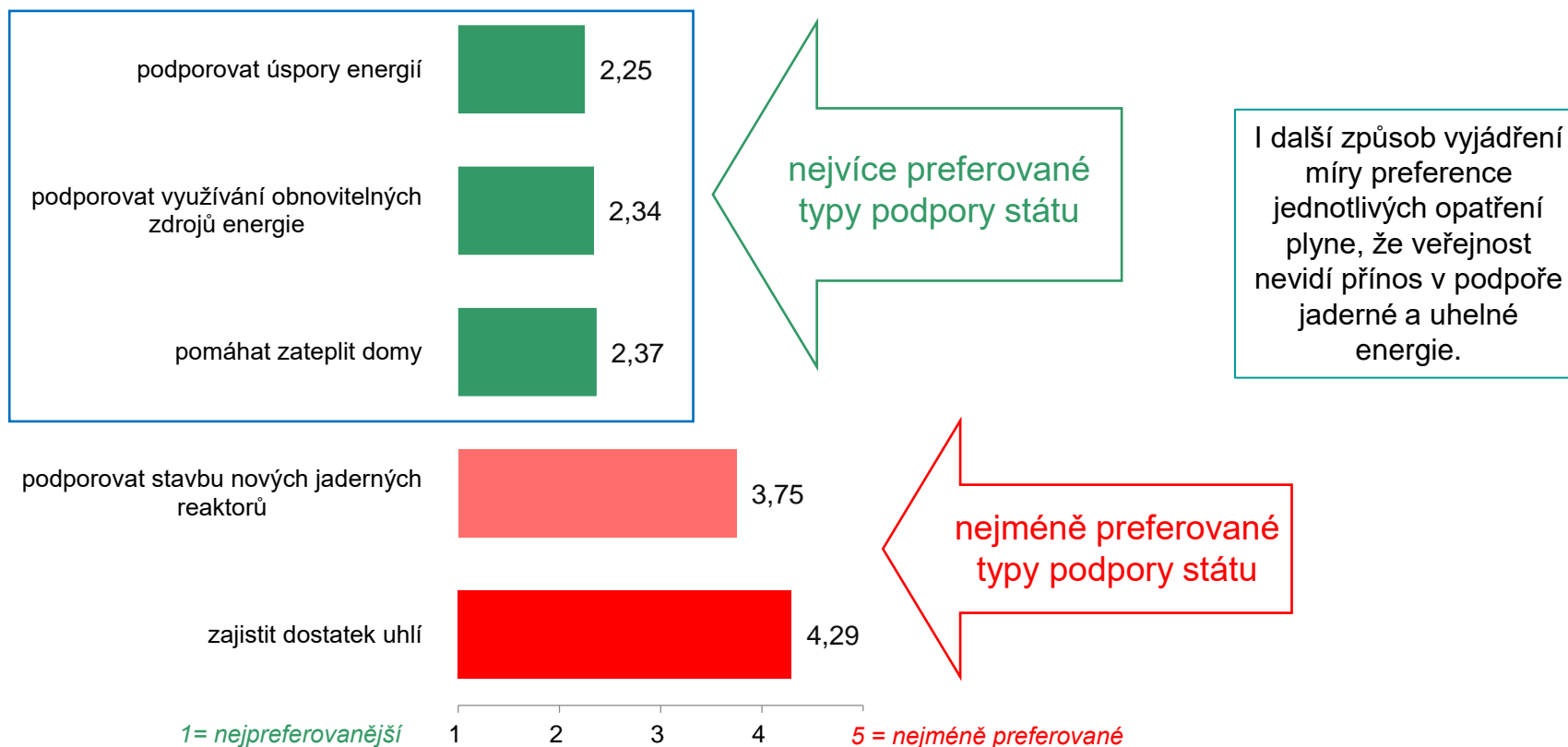
Preferovaná podpora státu za nižší cenu energie za 10 let (průměrné pořadí)

Hnutí DUHA

„Co by podle Vás měl stát udělat pro to, abyste za 10 let platili méně za energii? Předložím vám 5 možných variant toho, co by stát v této oblasti mohl udělat, varianty seřadte podle toho, do jaké míry je preferujete.“ (q6)

PREFEROVANÁ PODPORA STÁTU ZA NIŽŠÍ CENU ENERGIE

I další způsob vyjádření míry preference jednotlivých opatření plyne, že veřejnost nevidí přínos v podpoře jaderné a uhelné energie.

TĚŽBA A SPALOVÁNÍ UHLÍ PRO VÝROBU ELEKTŘINY A TEPLA

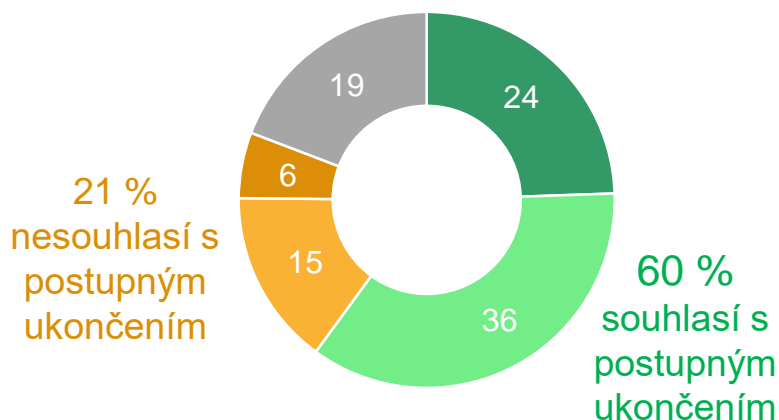
Hnutí DUHA

- Většina dotázaných **souhlasí** (určitě ano nebo spíše ano) s **postupným ukončením spalování uhlí pro výrobu elektřiny a tepla** v ČR (60 %).
 - Častěji souhlasí muži, lidé ve věku 18 – 34 let, 55 – 64 let, lidé s vyšším vzděláním (zejména s VŠ), zejména studenti, lidé pracující na vyšších a středních řídicích pozicích, lidé s nejvyšším socioekonomickým statusem A, s vyššími příjmy, lidé žijící v rodinných domech, lidé z Prahy a Střední Moravy.
 - Častější souhlas vyjadřují také ti, kteří sami již v současnosti využívají ve své domácnosti obnovitelné zdroje energie anebo to alespoň plánují (78 %), případně také ti, kteří by rádi tyto zdroje začali využívat, pokud by měli dostatek informací či dostali finanční podporu (63 %).
- **S názorem na útlum těžby uhlí nesouhlasí** 21 % dotázaných (pouze 6 % určitě ne), ostatní nedokáží posoudit (19 %).
 - S postupným ukončením spalování uhlí pro výrobu elektřiny a tepla nejméně souhlasí ti, jež preferují uhelné elektrárny jako zdroj elektřiny v ČR.
- Názor na přesné **datum**, kdy by mělo dojít k **ukončení těžby a spalování uhlí**, **není** už tak **jednoznačný**. Nejbližší datum, tj. rok 2025 volí 15 % dotázaných, rok 2030 pak dalších 14 %.
 - Jednoznačně nejvíce preferencí pro nejbližší datum mají ti, kteří jsou nejsilněji přesvědčení o ukončení těžby uhlí (41 %). V podstatě vnímají, že k ukončení těžby by mělo dojít co nejdříve.

Ukončení spalování uhlí pro výrobu elektřiny a tepla

„Mělo by v ČR být postupně ukončeno spalování uhlí pro výrobu elektřiny a tepla?“ (q7)

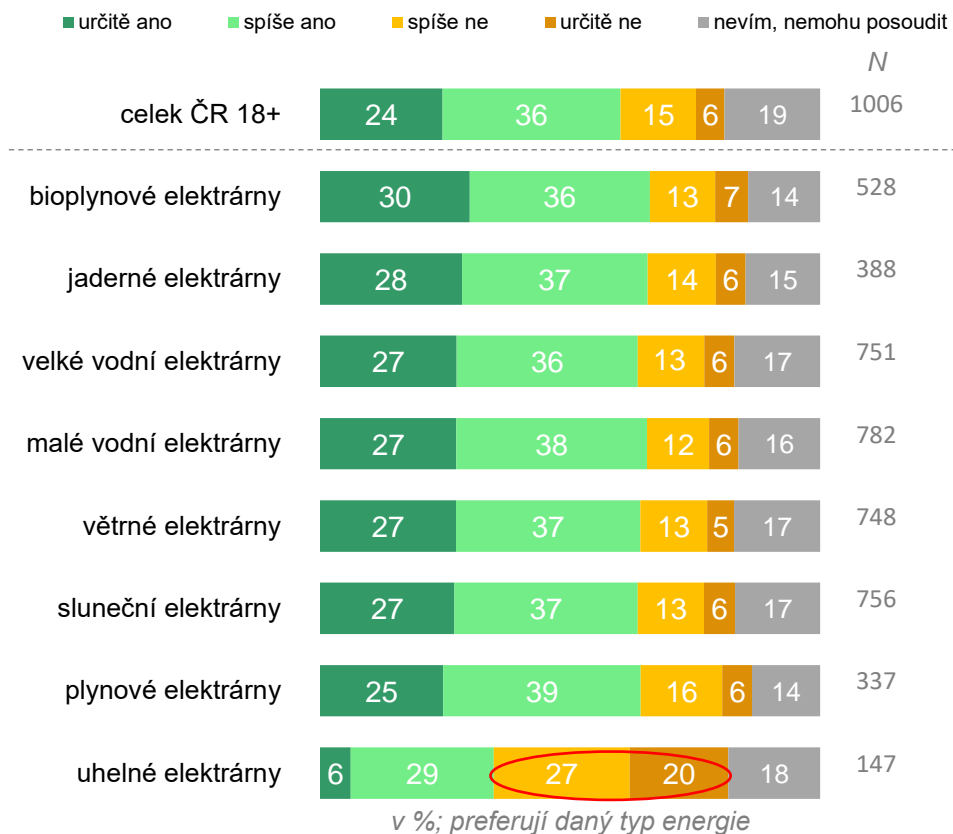
UKONČENÍ SPALOVÁNÍ UHLÍ PRO VÝROBU ELEKTŘINY A TEPLA

- určitě ano
- spíše ano
- spíše ne
- určitě ne
- nevím, nemohu posoudit

v %, N = 1006; repre ČR 18+

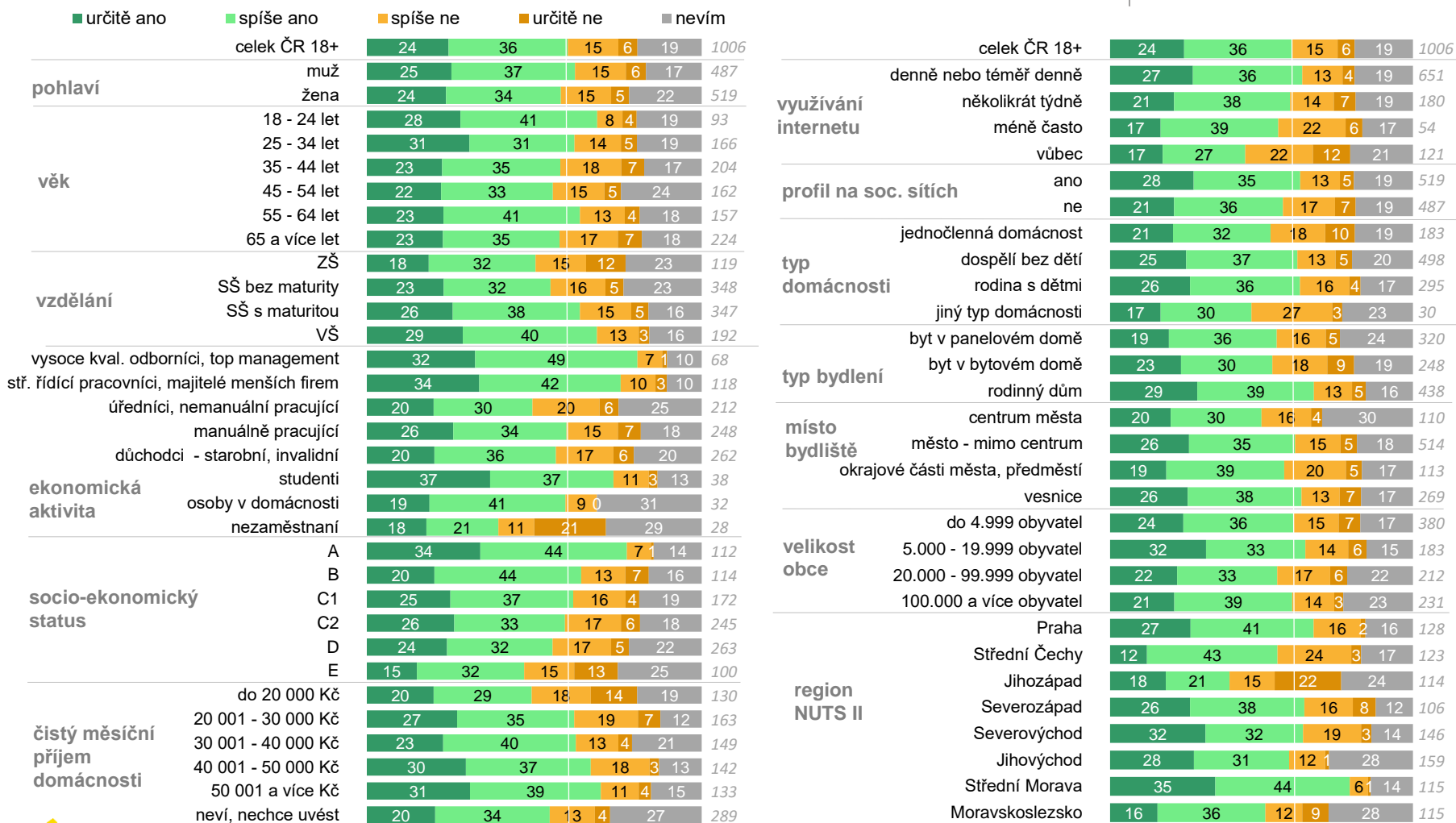
UKONČENÍ SPALOVÁNÍ UHLÍ DLE TYPU PREFEROVANÉ ENERGIE

Ukončení spalování uhlí pro výrobu elektřiny a tepla dle sociodemografických charakteristik

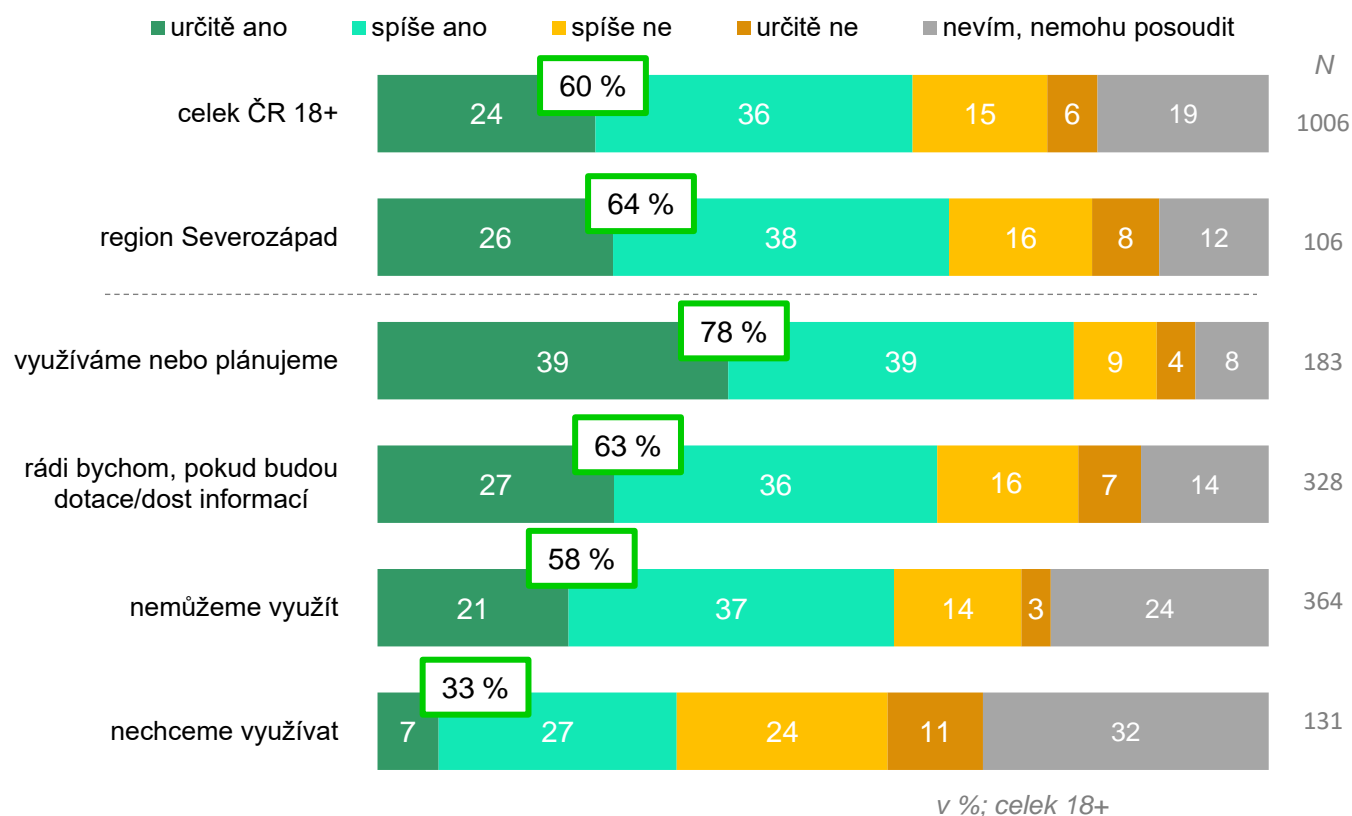
Hnutí DUHA

v %, N = 1006, repre ČR 18+

Ukončení spalování uhlí pro výrobu el. a tepla dle osobního využití obnovitelných zdrojů energie

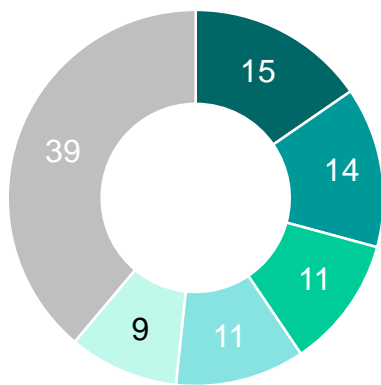
„Mělo by v ČR být postupně ukončeno spalování uhlí pro výrobu elektřiny a tepla?“ (q7)

Datum ukončení těžby a spalování uhlí v ČR

„Jaký rok by měla ČR zvolit pro konec těžby a spalování uhlí (tzn. phase out)?“ (q8)

DATUM UKOČENÍ TĚŽBY A SPALOVÁNÍ UHLÍ

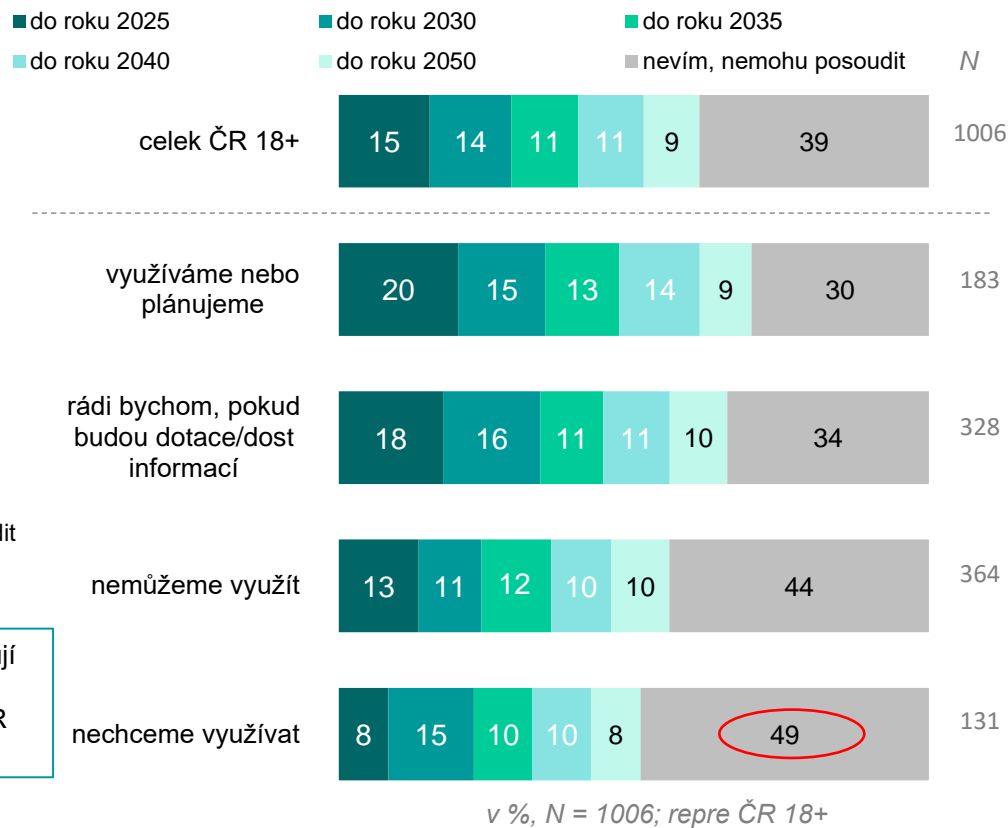

■ do roku 2025
 ■ do roku 2030
 ■ do roku 2035
 ■ do roku 2040
 ■ do roku 2050
 ■ nevím, nemohu posoudit

v %, N = 1006; repre ČR 18+

Respondenti, kteří v současné době využívají nebo plánují využívat obnovitelné zdroje energie, volí častěji bližší časovou hranici pro ukončení těžby a spalování uhlí v ČR a nejméně často volí odpověď „nedokážu posoudit“.

DATUM UKONČENÍ TĚŽBY A SPALOVÁNÍ UHLÍ DLE VYUŽITÍ OBNOVITELNÝCH ZDROJŮ ENERGIE

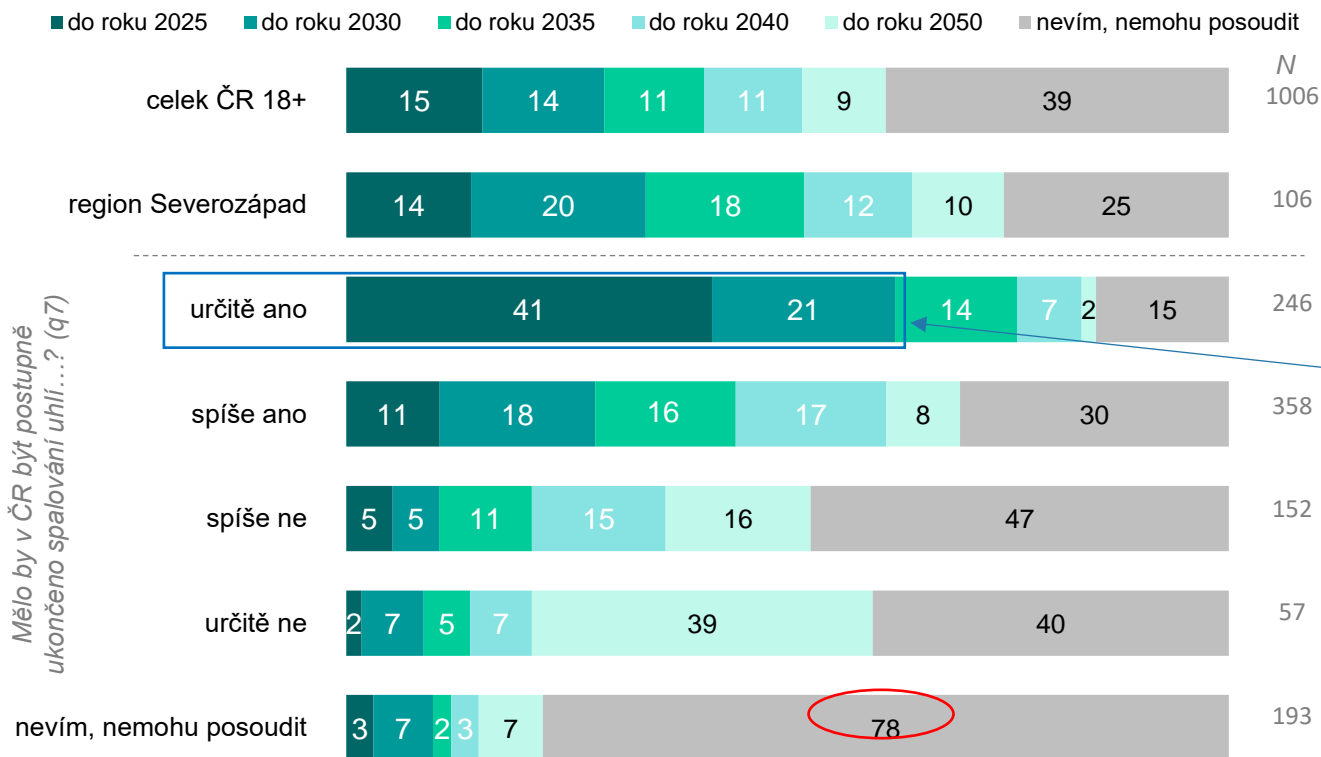
Datum ukončení těžby a spalování uhlí v ČR

Hnutí DUHA

„Jaký rok by měla ČR zvolit pro konec těžby a spalování uhlí (tzn. phase out)?“ (q8)

DATUM UKONČENÍ TĚŽBY A SPALOVÁNÍ UHLÍ DLE NÁZORU NA UKONČENÍ JEHO PRODUKCE

Mělo by v ČR být postupně ukončeno spalování uhlí...? (q7)

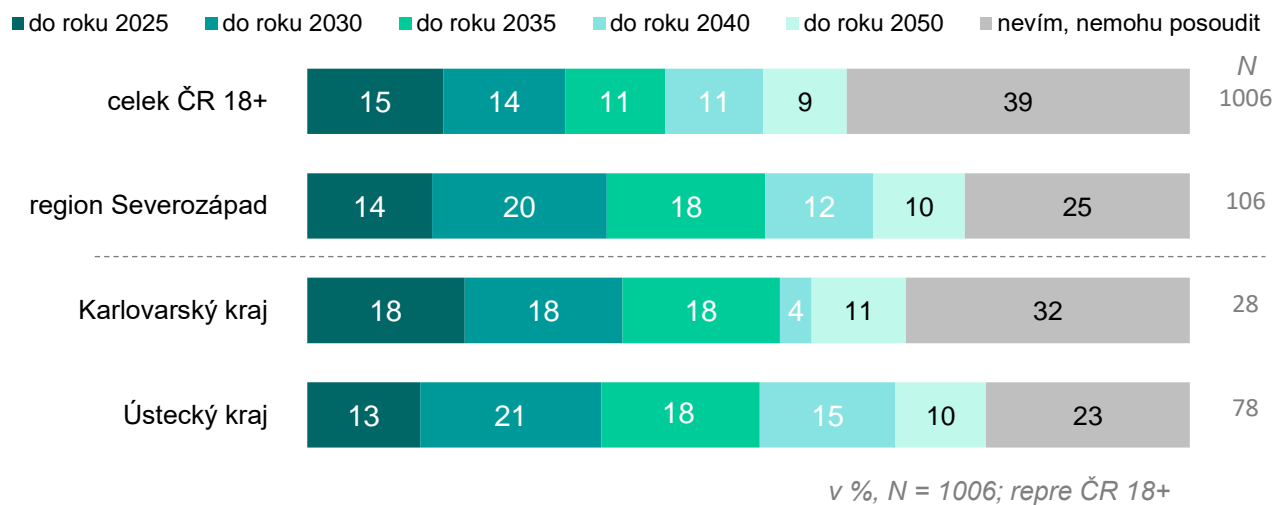
Čím více jsou respondenti přesvědčeni o postupném ukončení spalování uhlí pro výrobu elektřiny a tepla, tím častěji volí dřívější datum realizace tohoto kroku.

v %, N = 1006; repre ČR 18+

Datum ukončení těžby a spalování uhlí v detailně dle vybraných krajů

„Jaký rok by měla ČR zvolit pro konec těžby a spalování uhlí (tzn. phase out)?“ (q8)

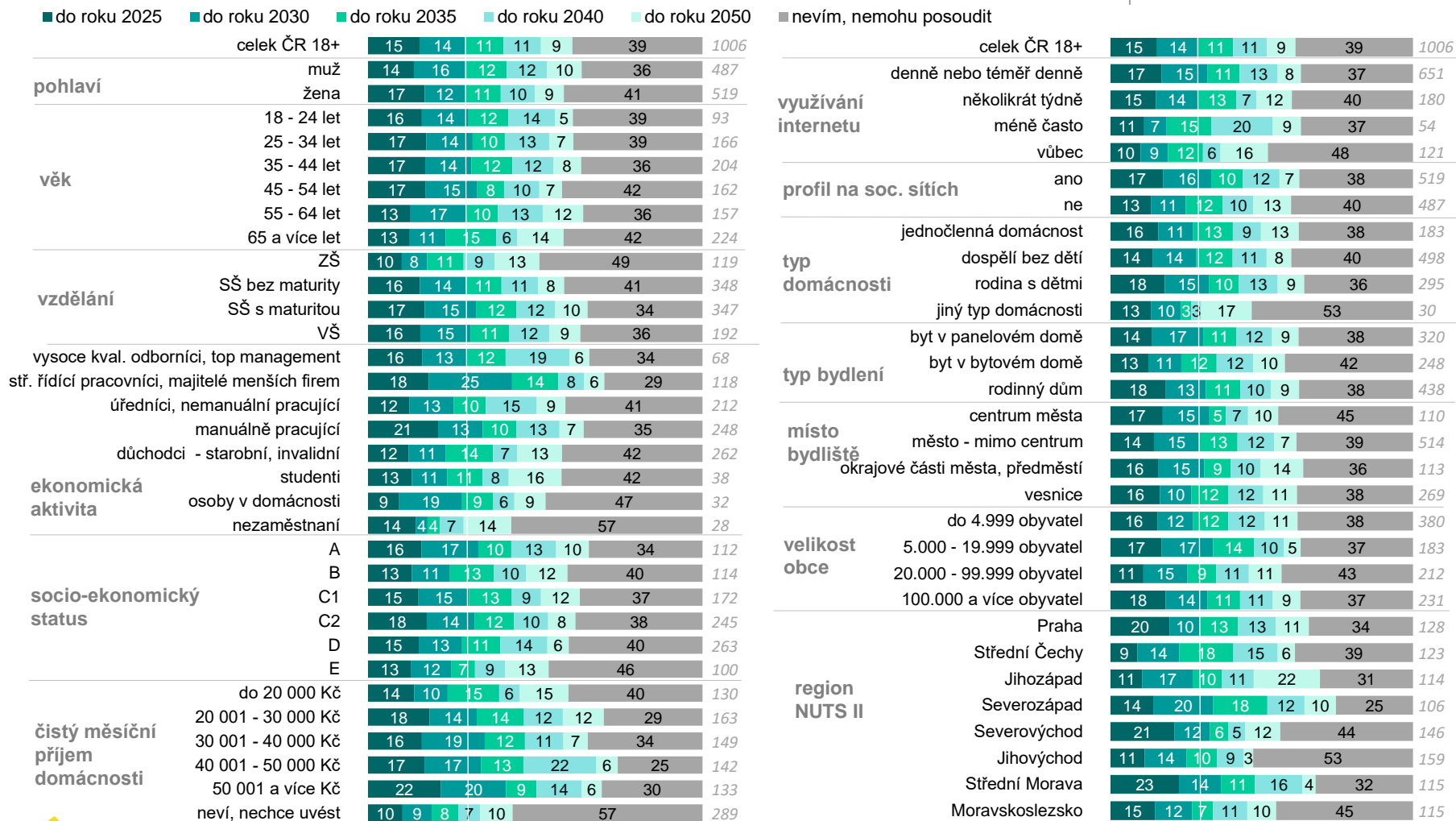
DATUM UKONČENÍ TĚŽBY A SPALOVÁNÍ UHLÍ V ÚSTECKÉM A KARLOVARSKÉM KRAJI

Datum ukončení těžby a spalování uhlí v ČR dle sociodemografických charakteristik

Hnutí DUHA

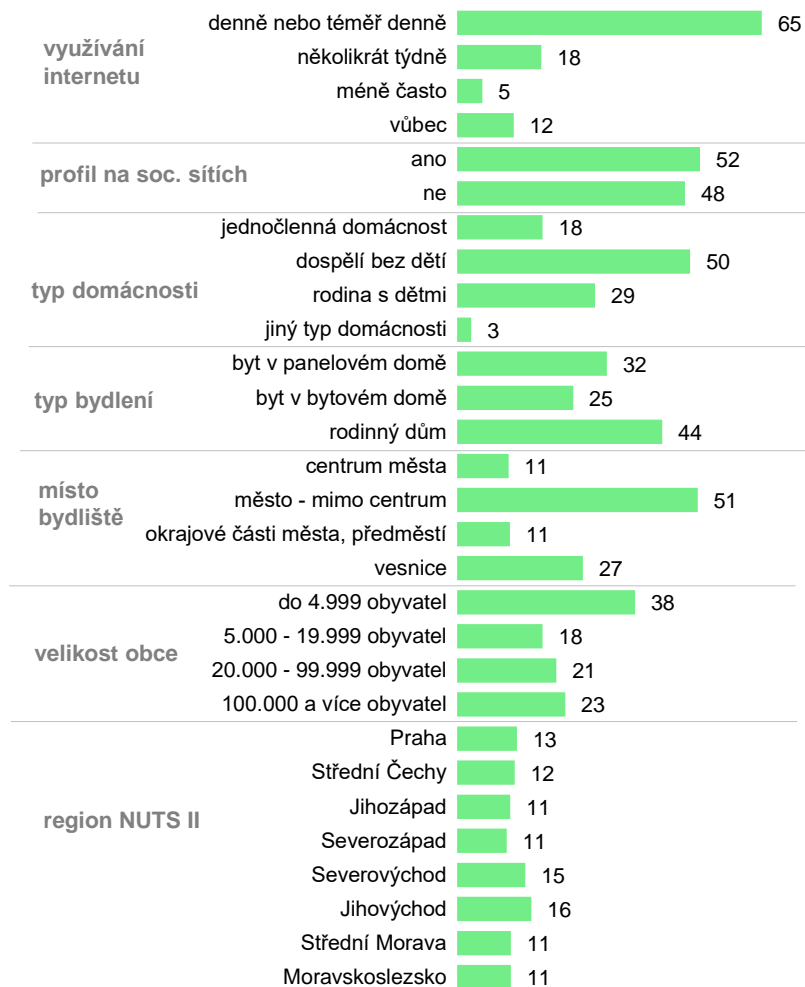
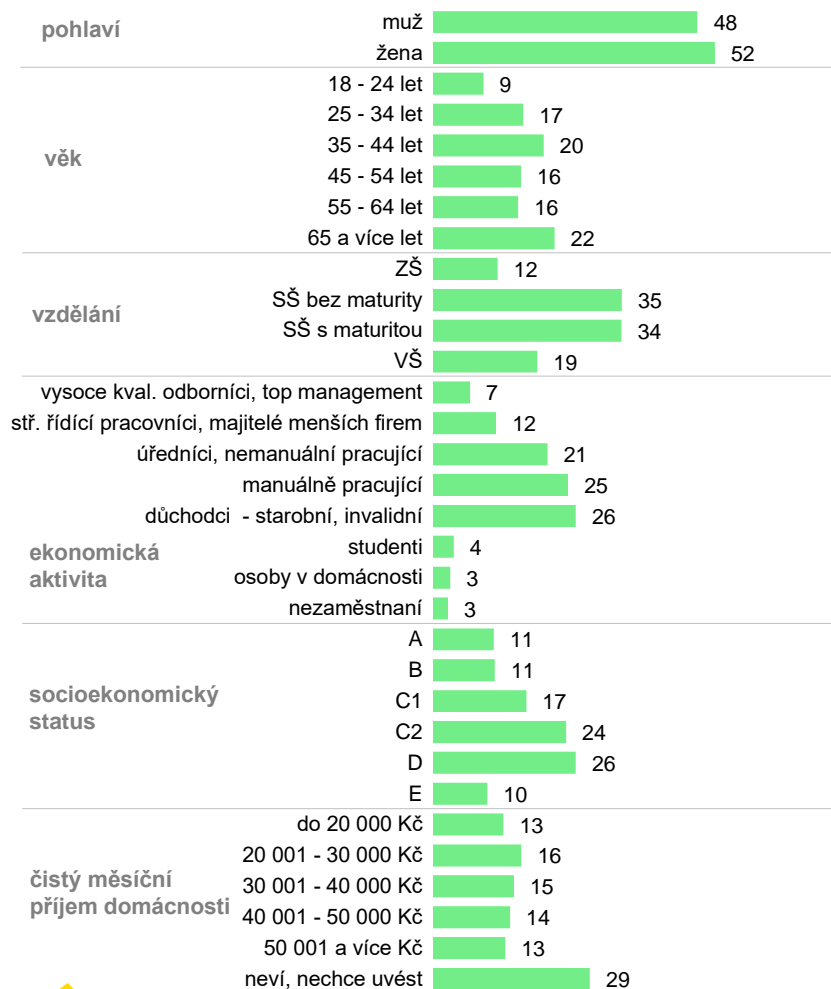

v %, N = 1006, repre ČR 18+

PŘÍLOHA – profil souboru dle sociodemografických charakteristik

Hnutí DUHA

v %, N = 1006; repre ČR 18+

Česká republika

FOCUS - Marketing & Social Research

Vrchlického sad 4
602 00 Brno
tel.: +420 532 191 470
fax: +420 532 191 475

e-mail: info@focus-agency.cz
www.focus-agency.cz

Slovenská republika

FOCUS - Marketing & Social Research

Sládkovičova 4
810 00 Bratislava
tel.: +421 252 931 366
fax: +421 252 931 378

e-mail: info@focus-research.sk
www.focus-research.sk

Dáváme datům smysl

... již více než 20 let!